

Ломакіна Ірина Русланівна,
курсант Національної академії Державної
прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького
Науковий керівник:
старший викладач кафедри іноземних мов
Національної академії Державної
прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького, кандидат
педагогічних наук, доцент *Міщинська І. В.*

НАВЧАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ-ПРАВООХОРОНЦІВ

Вивчення англomовної професійної лексики як невід'ємного компонента професійної компетенції майбутніх фахівців є запорукою успішного навчання іноземної мови як засобу спілкування з іноземними партнерами у професійній діяльності в умовах адаптації до стандартів ЄС. Від рівня володіння фахівців англomовною професійною лексикою буде залежати швидкість та якість спілкування при виконанні професійних завдань.

Оволодіння мовою передбачає вивчення фонологічного, морфемного, лексичного та граматичного рівнів мови; засвоєння системно-семантичних законів її будови; опанування її стилістичними та художніми засобами – до вільного прийняття, спілкування, використання фахової термінології, розуміння та використання мови на практиці.

В. І. Карабан, стверджує, що термін – це «мовний знак, що репрезентує поняття спеціальної, професійної галузі науки або техніки» [2, с. 54]. За визначенням І. С. Квитка, «термін – це слово чи словесний комплекс, що співвідноситься з поняттям певної організованої галузі пізнання (науки, техніки), що вступають у системні відносини з іншими словами та словесними комплексами й утворюють разом з ними в кожному окремому випадку та в певний час замкнену систему, яка характеризується високою інформативністю, точністю та експресивною нейтральністю» [3, с. 15].

Засвоєння фахової термінології є невід'ємною складовою у професійній діяльності, яка спрямована на вивчення іноземної мови для подальшої співпраці з іноземними партнерами. В залежності від отриманого рівня термінології буде залежати майбутнє спілкування в професійній діяльності.

Терміни, які використовуються в певній галузі, мають конкретне значення, представлене у спеціальних словниках, довідниках. При виконанні професійних обов'язків слід застосовувати у мовленні професійну термінологію, зазначену у словниках, щоб уникнути неправильного сприйняття словосполучень, виразів, речень.

Однією з умов успішного вивчення іншомовної термінології є використання інформаційних технологій. Для кращого засвоєння матеріалу потрібно використовувати інформаційні технології на усіх етапах вивчення, що допоможе швидкому засвоєнню, зробить період вивчення цікавим, легким, індивідуальним, за допомогою комунікації покращить наявні і отримані навички.

При вивченні іноземної мови за фаховим спрямуванням велику роль відіграє підбір лексики, розподіл і обсяг матеріалу на період вивчення. Від поданого матеріалу залежить успішність, ефективність, досконалість та результативність, які отримує кожен студент/курсант. Адже успішна людина прагне досягти особистісних і соціально значущих результатів.

В умовах дистанційного навчання, впровадженого під час пандемії, велику кількість часу ми приділяємо онлайн спілкуванню, використанню веб-сайтів, соціальних мереж, потокового відео, блогів, подкастів і wikis, ми можемо налагодити зв'язок з носіями мови через листування, участь у текстових і голосових чатах, читання гіпертекстової інформації за фахом, використання онлайн словників. Стрімкий розвиток інтернет технологій надає можливість оволодіння не лише професійною лексикою, але й покращення розмовної іноземної мови. Сьогодні українські студенти мають змогу спілкуватися з іноземними студентами, що сприяє отриманню лексики, набуттю комунікативної компетенції та мотивації [1].

Для вивчення термінологічної лексики з дисциплін професійного спрямування, слід використовувати різноманітні способи (дискусії, перегляд відеоматеріалів на тему правоохоронної діяльності, перегляд фільмів, обговорення у парах, виступи, рольові ігри, використання інтернет ресурсів та інше).

Дискусії надають студентам/ курсантам можливість проаналізувати питання які винесені на тему обговорення, здійснити обмін ідеями, дійти єдиної спільної думки. Використання лексики під час обговорення забезпечить швидке засвоєння матеріалу.

Викладач підбирає для студентів/курсантів відеоматеріал, фільми професійного спрямування, що надає можливість сприйняття матеріалу на слух, обговорення термінологічної лексики після перегляду, виконання завдань згідно викладеного матеріалу.

Обговорення у парах, рольові ігри між студентами/курсантами надають можливість розкрити креативне мислення, перебороти страх висловлення думки на іноземній мові. Під час ігор викладач має можливість виправити вимову студента, дати логічну підказку, оскільки мета гри – розвиток мовленнєвих навичок і умінь тих, хто навчається. Ігри допоможуть самотвердитися студенту, надати йому відчуття себе впевнено, перебороти страх виступу перед аудиторією, виконати різні ролі у різних ситуаціях. Застосування таких комунікативних ситуацій створює позитивний емоційний настрій, підвищує працездатність і зацікавленість, викликає бажання перемоги, здійснюється перевірка набутих знань та набуття великого досвіду у спілкуванні.

Один з видів гри на занятті є «What's my problem?». Кожен студент/курсант отримує листок на якому записує проблему пов'язану з використанням лексичного матеріалу, потім листочки роздаються у хаотичному порядку студентам. Здійснюється обговорення, задаються питання один одному: Where should I go? What should I do to solve this problem?

Робота у командах може бути представлена у вигляді підготовки проектів на теми: «Розгляд цивільної справи у суді», «Спілкування з іноземними представниками», «Європейський Союз», «Судочинство в англomовних країнах». Проекти здаються у визначений термін, кожен студент / курсант з групи повинен представити свою доповідь у вигляді презентацій, власних відеороликів, у ході представлення проектів слухачі можуть задавати питання по матеріалу доповіді.

Один з різновидів доповідей є презентація новин – *current events*. За допомогою опрацювання новин, які розміщені на офіційних англomовних сайтах, забезпечується збільшення словникового запасу і обговорення актуальних проблем чи подій у світі.

Отже, за допомогою досвідченого педагога ми можемо оволодіти іноземною мовою, професійною термінологією. Наполеглива самостійна праця, бажання отримання певного рівня мови, правильний підбір лексичного матеріалу, який отримує студент/ курсант, раціональне поєднання колективних

та індивідуальних форм і способів навчальної роботи, оцінювання результатів роботи є критеріями, які визначають формування мовної та комунікативної компетенції.

Список використаних джерел

1. Дроздович Н. Ю. Використання соціальних мереж для вивчення англійської мови технічного спрямування. *Сучасні підходи та інноваційні тенденції у викладанні іноземних мов: матеріали ІХ Міжнар. наук.-прак. конф.*, Київ, 2014. URL <http://interconf.fl.kpi.ua/node/1258>.

2. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури: Учбовий посібник. – Вінниця. Видавництво «Нова Книга», 2001. – 303с.

3. Квитко И. С. Термин в научном документе. – Львов: Вища школа, 1976. – 128 с.

Loputko Olena,

Associate Professor of the Chair of the
Legal Linguistics of the National Academy
of Internal Affairs, Ph.D in Pedagogics,
Associate Professor

MIND MAPPING TECHNOLOGIES IN TEACHING ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES

Contemporary level of the society and its institutions' development creates the necessity in changing the paradigm of the specialists' formation in the sphere of higher education. The peculiarities of the cadets' process of study strongly underlines the increasing *actuality* of making a research in the sphere of choosing such methods and technologies of teaching them the foreign languages which will benefit the final result – their possessing such skills and abilities which make possible professional communication on all the necessary levels. One of the possible ways of achieving this complex task is teaching of the mind mapping techniques during the English language study. Grounded on the abovementioned, the main *purpose* of this paper may be defined as: the usage of the mental mapping technologies while teaching cadets English for specific purposes.

At the beginning of the study it is worth to define the term “a mind map”. Although, the backgrounds of the concept can be followed through centuries, the beginner and popularizer of the mental mapping technologies is considered to be Tony Buzan, an American psychologist, who introduced this method to the mass